

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 17CoCsp/5/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6118397918
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 05. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Burešová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2022:6118397918.2

Uznesenie

Krajský súd v Prešove, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Burešovej a členov senátu JUDr. Moniky Juskovej a JUDr. Eduarda Valenčina, v spore žalobcu BENCONT COLLECTION, a.s. so sídlom Vajnorská 100/A, 831 04 Bratislava proti žalovanému: P. V. , nar. XX.XX.XXXX, bytom V. XXX/XX, XXX XX V. Z. K., o zaplatenie sumy 3.000 eur s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Vranov nad Topľou č.k. 11Csp/152/2019-146 zo dňa 23.6.2021 takto

rozhodol:

Zrušuje rozsudok a vracia vec na ďalšie konanie a nové rozhodnutie prvoinštančnému súdu.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom prvoinštančný súd žalobu zamietol. Rozhodol, že žalovanému náhradu trov konania nepriznáva.

2. Prvoinštančný súd tak rozhodol o žalobe, ktorou sa žalobca domáhal pôvodne na upomínacom súde zaplatenia sumy 3.000 eur spolu s 19 % ročným úrokom zo sumy 3.000 eur od 10.10.2014 do zaplatenia a s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne od 10.10.2014 do zaplatenia. V žalobe uviedol, že pohľadávku získal na základe Zmluvy o postúpení pohľadávky od pôvodného veriteľa, Poštová banka, a.s., ktorá mala so žalovaným uzatvorenú zmluvu o úvere, pričom žalovaný si svoje zmluvné povinnosti neplnil.

Prvoinštančný súd zistil, že v upomínacom konaní bol vo veci vydaný platobný rozkaz, keďže platobný rozkaz nebolo možné doručiť žalovanému, tento bol zrušený.

V priebehu upomínacieho konania žalobca upravil predmet sporu tak, že si uplatnil sumu 3.000 eur s úrokom z omeškania vo výške 8,05 % ročne od 10.10.2014 do zaplatenia.

Prvoinštančný súd zistil, že žalobca je aktívne vecne legitimovaný na podanie tejto žaloby, právny vzťah posúdil podľa § 2 písm. a/, § 3 ods. 1, ods. 2 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, ďalej podľa § 3 ods. 3 Z.z. zákona o ochrane spotrebiteľa a vychádzal aj z ust. § 52 ods. 1 - 3, § 53 ods. 1, 4, § 54 ods. 1, 2 a § 39 Občianskeho zákonníka. Úroky z omeškania posudzoval podľa § 517 ods. 1, 2 OZ a postúpenie pohľadávky podľa § 524 ods. 1, ods. 2 OZ.

Prvoinštančný súd ďalej posudzoval, či uplatnený nárok nepredstavuje už premlčané právo, keďže ide o nárok zo spotrebiteľskej zmluvy podľa § 54a a ďalej podľa § 100, § 101 a § 111 OZ. Dospel k záveru, že v danom prípade žaloba vo veci samej bola podaná dňa 22.8.2019. K zosplatneniu poskytnutého úveru došlo listom pôvodného veriteľa tak, že k zosplatneniu došlo listom zo dňa 9.12.2011 ku dňu 9.12.2011. Žalovaného veriteľ vyzval na okamžité predčasné splatenie celého úveru.

Nasledujúcim dňom, dňa 10.12.2011 začala plynúť trojročná premlčacia lehota, ktorá uplynula dňa 10.12.2014. Žaloba bola podaná až dňa 22.8.2019, teda po uplynutí premlčacej lehoty. Premlčacia lehota uplynula aj v prípade, ak by úver nebol zosplatnený, pretože posledná splátka bola splatná dňa 17.8.2015.

Preto prvoinštančný súd prihliadol ex offo na plynutie premlčacej lehoty a považoval uplatnený nárok za premlčaný. Žalobu zamietol.

O trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 a § 262 ods. 2 CSP. Keďže žaloba bola zamietnutá, žalovaný bol úspešný. Mal nárok na náhradu trov konania. Žalovanému žiadne trovy konania nevznikli a ani si neuplatnil. Preto mu súd trovy konania nepriznal s poukazom na hospodárnosť konania.

3. Proti tomuto rozsudku v zákonom stanovenej lehote podal odvolanie žalobca s tým, že žalobca ako odvolací dôvod uviedol dôvod uvedený v ust. § 365 ods. 1 písm. b/, d/, f/, h/ CSP.

Žalobca namietal zistenia a právne závery prvoinštančného súdu vo vzťahu k skúmaniu podmienok aplikácie ust. § 54a OZ.

Žalobca uviedol, že dňa 5.12.2018 bol v Zbierke zákonov uverejnený zákon č. 343/2018 Z.z. zo dňa 27.11.2018, ktorým sa doplnil Občiansky zákonník, ktorého znenie sa dotýka ust. § 54a a ust. § 879v Občianskeho zákonníka. Novela nadobudla účinnosť dňom vyhlásenia v Zbierke zákonov. V zmysle citovaných zákonných ustanovení § 54a Občianskeho zákonníka v danej veci nie je možné použiť, pretože strany sporu, resp. žalovaný nenamietal premlčanie uplatneného nároku a keďže žaloba bola podaná ešte pred účinnosťou ust. § 54a Občianskeho zákonníka, súd nemohol na premlčanie ex offo prihliadať. Žaloba totiž bola podaná na upomínacom súde v Banskej Bystrici dňa 4.12.2018.

Žalobca žiadal, aby odvolací súd napadnutý rozsudok prvoinštančného súdu zrušil a vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

4. Žalovaný sa k žalobe nevyjadril.

5. Odvolací súd v rámci kompetencií vyplývajúcich z ust. § 34 CSP preskúmal napadnutý rozsudok prvoinštančného súdu podľa zásad uvedených v § 379 a nasl. CSP, bez nariadenia pojednávania podľa § 385 CSP a contrario a zistil, že rozhodnutie súdu prvej inštancie nie je správne.

6. Prvoinštančný súd vychádzal pri svojom právnom závere o premlčaní uplatneného nároku zo skutočnosti, že žaloba bola podaná žalobcom dňa 22.8.2019.

Žalobca túto okolnosť namietal a poukázal na skoršie podanie žaloby pred účinnosťou zákona č. 343/2018, kedy nie je možné na premlčanie podľa § 54a Občianskeho zákonníka prihliadať.

Z obsahu spisového materiálu vyplýva, že uvedená námietka žalobcu je dôvodná. Ako to vyplýva zo spisového materiálu, žaloba žalobcu bola podaná na upomínací Okresný súd Banská Bystrica dňa 4.12.2018 o 18:57 hod., o čom svedčí potvrdenie o prijatí návrhu na začatie konania (čl. 40 súdneho spisu).

Po tom, čo platobný rozkaz bol zrušený, spis bol postúpený Okresnému súdu Vranov nad Topľou na ďalší procesný postup, kedy postúpením veci na prejednanie vec na Okresný súd Vranov nad Topľou napadla dňa 22.8.2019.

Z uvedeného vyplýva, že žalobca si uplatnil procesným úkonom - žalobou právo na súdnu ochranu, ktorá bola doručená Okresnému súdu Banská Bystrica dňa 4.12.2018, teda v tento deň prvýkrát napadla vec súdu. Je bezvýznamné, kedy táto vec bola následne v dôsledku konania Okresného súdu Banská Bystrica postúpená na ďalší procesný postup Okresnému súdu Vranov nad Topľou.

7. Z obsahu spisového materiálu ďalej vyplýva, že prvoinštančný súd ex offo skúmal, či nárok žalobcu nie je premlčaný podľa § 54a Občianskeho zákonníka. V súlade s týmto zákonným ustanovením je povinnosťou súdu túto okolnosť skúmať, avšak táto povinnosť sa vzťahuje len na konania, ktoré sa začali účinnosťou zákona č. 343/2018 Z.z.

Podľa § 54a OZ, účinného od 5.12.2018, premlčané právo zo spotrebiteľskej zmluvy nemožno vymáhať a ani ho platne zabezpečiť; ust. § 151j ods. 2 tým nie je dotknuté. Zmeniť obsah premlčaného práva zo spotrebiteľskej zmluvy, nahradiť ho novým právom, alebo obnoviť jeho vymáhateľnosť možno len na základe právneho úkonu dlžníka, ktorý o premlčaní vedel.

Podľa § 879v Občianskeho zákonníka, konanie, predmetom ktorého je pohľadávka vzniknutá zo spotrebiteľskej zmluvy, začaté pred účinnosťou tohto zákona, sa dokončí podľa doterajších predpisov.

Ust. § 879v Občianskeho zákonníka predstavuje prechodné ustanovenie k premlčaným právam zo spotrebiteľských zmlúv, pričom vychádza sa z povinnej aplikácie ust. § 54a Občianskeho zákonníka. Vo všetkých konaniach, ktorých predmetom je pohľadávka zo spotrebiteľskej zmluvy a začali pred 5.12.2018, sa ust. § 54a Občianskeho zákonníka nepoužije.

V prejednávanej veci konanie začalo pred 5.12.2018, teda konkrétne dňa 4.12.2018, prvoinštančný súd ex offo nemal aplikovať ust. § 54a Občianskeho zákonníka. Jeho aplikáciou došlo k porušeniu práva žalobcu na spravodlivý súdny proces, keď prvoinštančný súd aplikoval predpis, ktorý v tom čase nebol účinný a ktorý sa na prejednávanú vec neaplikuje.

Naviac, prvoinštančný súd nemal náležitým spôsobom ustálenú okolnosť, ktorá by ozrejmovala podanie žaloby vo veci samej a tým aj došlo k nesprávnej aplikácii ust. § 54a v spojení s ust. § 879v Občianskeho zákonníka.

8. Vzhľadom na uvedené okolnosti odvolaciemu súdu neostávalo nič iné, než napadnutý rozsudok prvoinštančného súdu podľa § 389 ods. 1 písm. b/ CSP zrušiť a vrátiť na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

9. Úlohou prvoinštančného súdu bude vec opätovne prejednať, aplikovať príslušné ustanovenia Občianskeho zákonníka o spotrebiteľských úveroch, ust. § 92 ods. 8 Zákona o bankách a bude vychádzať aj zo zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch. Až po tom, čo bude mať zistené všetky podstatné okolnosti dôležité pre rozhodnutie, bude môcť prvoinštančný súd opätovne o uplatnenom nároku žalobcu rozhodnúť.

10. Prvoinštančný súd podľa § 396 ods. 3 CSP rozhodne o náhrade trov celého konania v novom rozhodnutí o veci.

11. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Podľa § 420 CSP, dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Podľa § 421 ods. 1 CSP, dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Podľa § 421 ods. 2 CSP, dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n).

Podľa § 423 CSP, dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné.

Podľa § 424 CSP, dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Podľa § 427 ods. 1 CSP, dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Podľa § 427 ods. 2 CSP, dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

Podľa § 428 CSP, v dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Podľa § 429 ods. 1 CSP, dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Podľa § 429 ods. 2 CSP, povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.